

vond Maria de pui gewoon niet voldoen aan haar (esthetische of functionele) eisen. Het rapport van B. Blanken, die dan nog steeds stadsarchitect blijkt te zijn, is wederom gunstig ten opzichte van de ingreep. De preciese inhoud van de verandering die in 1850, uitgevoerd moet zijn, is echter niet na te gaan.

Maria, of Mletje, Sweering blijkt in 1880 nog steeds eigenaresse te zijn. De Hoornsche Gas Maatschappij vraagt in het jaar 1863 namelijk vergunning aan tot het opbreken van de Turfhaven

ter lengte van 2 el en ter breedte van 1 el tot het aanleggen van

gastoestellen in de woning van Mletje Sweering'.(2)

Dit verzoek wordt ingewilligd. Een aantal jaren later, in 1880, wil Maria Sweering graag een spruit aanleggen. Hiervoor wordt eveneens goedkeuring verleend, en wel onder de volgende voorwaarden:

1: dat de spruit moet worden gemetseld of aangelegd van Engelse aarden bulzen, naar aanwijzing en onder goedkeuring van den gemeente-architect.

2: dat de adressant zich ten opzichte der aansluiting aan het te leggen hoofdriool zal hebben te

verstaan met den aannemer van het werk.

3: dat zoolang deze vergunning duurt daarvoor jaarlijks aan de Gemeente-Ontvanger moet worden betaald twee gulden vijftig cents.'(3)

Vervolgens valt een stilte van meer dan 25 jaar rondom het pand. De eigenaar van dat ogenblik, K. Meilof, vraagt namelijk in 1906 vergunning aan tot een verbouwing. Wat precies is gebeurd, is onduidelijk gebleven. Uit de omschrijvingen lijkt het om een ingreep in het interieur te gaan, maar de tekeningen laten zien dat een geheel nieuwe onderpui ingezet is. Het bestaande pand was tot op dat moment een symmetrisch strakgetrokken gebouw, waarschijnlijk uit 1835, dan wel 1850 daterend. Hierbij liep de scheiding tussen onder- en bovengevel hoger dan nu het geval is. K. Meilof laat een nieuwe onderpui inzetten, waarbij de woonpui vervangen wordt door een winkelpui. De beschreven houten omlijsting bestaande uit pilasters met een kroonlijst dateren uit deze tijd. De bovenpui blijft bij deze verbouwing buiten beschouwing.

Het pand blijft in handen van de familie Meilof, wanneer C.P. Meilof in 1953 het interieur aanpast. Het blijkt dat de gevel pas in 1980 wederom aangepast wordt, wanneer door G. Stellema de onderpui veranderd wordt. De gehele gevel is tot deze tijd in de situatie van 1835 dan wel 1850 gebleven. Bij de wijziging daterend uit 1980 bleef alleen de omlijsting van 1906, zoals reeds opgemerkt, gehandhaafd.

Het felt dat de bovenpui dateert uit 1850 of 1835 (of wellicht nóg ouder zal blijken) maakt de Gedempte Turfhaven 4 een bijzonder perceel waarvan tevens een redelijk beeld gegeven kan worden van gebruik en geschiedenis.

Bijlage I.

Overzicht van eigenaren en bewoners:

1683	Lambertus Zaves
1719	wed. Gerrit Maartenszn.
1721	Jan Dirkszn. Pot
	Koper: Sijvert Janszn. de Groot
1722	Stijntje Jans
	Koper: Aart Everts Pot
1730	Jan Pot
1733	Claas Dirkzn., Koopman
	Stijntje Louwerus
	Koper: Abbe Seeps (A. Hindemeester)
1774	Sjerp Abbes
1776	Sjerp Abbes
1777	Ysbrand Abbes
1781	Sjerp Abbes
1787	Fokkeltje de Graaf, wed. Y. Abbes
	Koper: Pieter Dorsman
1791	Neeltje Zwaarebakker, gesepareerde huisvrouw P. Dorsman
	Koper: Jan Kruisman, Pieter en Aagje Vijselaar
1793	Jan Kruisman
1794	Jan Kruisman
1806	Aagje en Catharina Vijselaar
1810	Erve Vijselaar
1827	Klaas Sweering
1830	Aagje Vijselaar

Bewoners:

1830	Sweering, Klaas x A. van Ophem
1850	Sweering, Klaas x A. van Ophem
1850-1900	Caarls, geboren Van Reenen, Anna Despomare, F.J. Groot, A. Hoff, P.F. van 't x M. Pook
	Ruyter, Seeger H. x G. Romein
	Tros, C.
	Weegenhuisse, A.E.C.L.
1912	Meilof, K; mandenmaker
1920	Meilof, K; mandenmaker
1928	Meilof, K; mandenmaker
1964	Meilof, C.P.
1981	Kruit, Y.

Eigenaren:

rond 1810	Aagje Vijselaar; winkelierster
rond 1827	Jan Sweering; kaarsenmaker
1848	Maria Sweering; dienstbare
1890	Wilhelmus P. Sweering; hoofd der school te Ossendrecht
1907	Klaas Meilof; mandenmaker
	Cornelis P. Meilof; mandenmaker
1954	onbekend

Bijlage II.

Vernummering-gegevens

Kadaster:	
1810:	B596
1890:	B2577

Huisnummers:

1730	5-278
1806	6-61
1830	6-69
1835-1853	5-195
1853-1889	5-228
1889-1909	4
1909-1992	4